

Standardizirana struktura namenjena pogodbenicam kot osnova za periodično poročanje v skladu s sklepoma VII/4 Alpske konvencije in XI/5 VIII. Alpske konference za preverjanje aktivnosti, dobrih praks in pobud, ki so nastale v okviru Deklaracije “Prebivalstvo in kultura”

Kazalo

I. POGLAVJE, SPREJETJE IN IZVAJANJE DEKLARACIJE ALPSKE KONVENCije “PREBIVALSTVO IN KULTURA”	3
UVOD.....	3
PRAVNA NARAVA, ZNAČAJ IN POSEBNOSTI DEKLARACIJE.....	4
SKUPNE DEJAVNOSTI POGODBENIC ZA PROMOCIJO IZVAJANJA DEKLARACIJE “PREBIVALSTVO IN KULTURA”	4
II. POGLAVJE, VPRAŠALNIK.....	7
NAVODILA ZA IZPOLNITEV VPRAŠALNIKA.....	7
PODATKI O IZVORU IN IZDELAVI POROČILA.....	8
1. DEL: SPLOŠNI DEL.....	9
Dodatna vprašanja.....	10
2. DEL: POSEBNI DEL O CILJIH DEKLARACIJE “PREBIVALSTVO IN KULTURA” (DEKLARACIJA IX. ALPSKE KONFERENCE DNE 9.11.2006).....	11
I. Zavest o pripadnosti skupnosti in sodelovanje.....	11
II. Kulturna raznolikost.....	13
III. Življenjski prostor, kakovost življenja in enake možnosti.....	16
IV. Gospodarski prostor.....	21
V. Vloga mest in podeželja.....	23
 V PRILOGI PREGLED POMEMBNIH PRAVNIH PREDPISOV (NA NACIONALNI IN MOREBITI REGIONALNI/POKRAJINSKI RAVNI, NE NA OBČINSKI RAVNI)	26

I. POGLAVJE

SPREJETJE IN IZVAJANJE DEKLARACIJE ALPSKE KONVENCIJE “PREBIVALSTVO IN KULTURA”

UVOD

Splošni cilj Alpske konvencije je zagotavljanje globalne politike za ohranjanje in varovanje Alp ter za trajnostni razvoj le-teh ob enakovrednem upoštevanju interesov vseh alpskih držav in njihovih regij ter Evropske ekonomske skupnosti ob odgovorni in trajni rabi virov in z določitvijo načel, na katerih mora temeljiti čezmejno sodelovanje držav alpskega loka.

Za doseganje tega cilja bodo pogodbenice na osnovi določil **2. člena Konvencije** sprejele primerne ukrepe za vsaj dvanajst specifičnih področjih, med katerimi, na prvem mestu seznama, tudi za področje **Prebivalstva in kulture** – “s ciljem spoštovanja, ohranjanja in podpiranja kulturne in družbene samobitnosti avtohtonega prebivalstva in zagotavljanja njegove življenjske osnove, še posebno poselitve in gospodarskega razvoja, ki sta znosna okolju, ter pospeševanje medsebojnega razumevanja in partnerskega vedenja med alpskim in zunajalpskim prebivalstvom” (2. člen, paragraf 2a).

Ob tem, ko je tematskemu sklopu “Prebivalstvo in kultura” dodelila velik pomen v okviru trajnostnega razvoja alpskega prostora, je **VIII. Alpska konferenca** (Garmisch-Partenkirchen, 16. november 2004) še posebej **določila in sklenila**:

- da se na to temo izdelata politična Deklaracija;
- da se Deklaracija preverja v skladu z *mehanizmom preverjanja* in postopkom v skladu s sklepom VII/4 Alpske konference,
- da se po štirih letih od sprejema Deklaracije, na osnovi izkušenj pri njenem izvajanju, razmisli o primernosti izdelave Protokola “Prebivalstvo in kultura” (sklep VIII/11 Alpske konference).

Deklaracija “Prebivalstvo in kultura” (DPK), ki jo je izdelala posebna Delovna skupina, je bila sprejeta na **IX. Alpski konferenci** (Alpbach, 9. november 2006).

Ob sprejemu Deklaracije je Konferenca ta instrument označila kot “prvi pomemben prispevek k izvajanju ciljev družbene in kulturne trajnosti Alpske konvencije” in se je med drugim zavezala, “da bo iskala in podpirala koristne pobude, da bodo lahko tako prebivalstvo kot nevladne organizacije, občine in regije aktivno sodelovale pri izvajanju ciljev socialne in kulturne vzdržnosti Alpske konvencije» (sklep IX/11 Alpske konference).

Na tej osnovi je bila Alpska konferenca mnenja, da je primerno sprejeti Deklaracijo na temo “Prebivalstvo in kultura”, obenem pa je sklenila, da je potrebno Deklaracijo preverjati z namenom, da se po štirih letih od sprejetja oceni, ali je primerno izdelati izvedbeni Protokol za podrobno ureditev izvajanja ciljev s tega področja. XI. Alpski konferenci bo torej pripadla naloga, da se odloči o morebitni izdelavi Protokola “Prebivalstvo in kultura”.

V ta namen je, glede na različno naravo in posebno strukturo Deklaracije v primerjavi z izvedbenimi protokoli Alpske konvencije, Odbor za preverjanje Alpske konvencije je na svojem sestanku v Parizu, 28.-29. aprila 2008 sklenil, da bo pripravil posebno *ad hoc* **standardizirano strukturo** za preverjanje izvajanja DPK.

PRAVNA NARAVA, ZNAČAJ IN POSEBNOSTI DEKLARACIJE

Deklaracija "Prebivalstvo in kultura" spada, tako kot vse načelne Deklaracije, sklepi številnih mednarodnih konferenc in mnogi podobni akti, v okvir instrumentov t.i *soft law*.

Tovrstni akti se običajno nahajajo v polnormativnih predpisih, ki so, predvsem na mednarodni ravni, predmet izrazito politične in ekonomske volje, s katero se v bistvu urejajo odnosi med državami, čeprav sami akti nimajo pravno zavezujoče narave.

Glavne značilnosti aktov, ki spadajo v kategorijo *soft law*, so naslednje:

- pomanjkanje pravnih obveznosti za pogodbenice;
- izključitev vsake odgovornosti držav v primeru kršitve določil, ki jih predvidevajo;
- izključitev možnosti, da bi pred katerimkoli sodiščem ali mednarodnim sodiščem zahtevali izvršitev izvajanja, implementacije ali spoštovanja dogovora (to še ne pomeni, da se jih v posameznem postopku posredno ne sme upoštevati);
- pomanjkanje ratifikacijskega zakona v soudeleženi državah;
- pomanjkanje prenosa v notranji pravni red posameznih držav.

Glede na to, da Deklaracija nima neposredne zavezujoče veljavnosti, nimamo drugih zagotovil, da se bodo upoštevala določila *soft law*, ki jih le-ta predvideva, in niti, da bo potekalo preverjanje njenega izvajanja v pogodbenicah, razen dejstva, da se subjekt, ki je določila izdal, prekriva s subjektom, kateremu so namenjena (avtoregulacija) in da je le-ta "ugleden" (moč prepričevanja kot npr. pri ministrih).

Vse to lahko velja tudi za primer DPK, ki se pa še dodatno razlikuje od običajnih instrumentov *soft law*, saj je v primeru Deklaracije isti organ odločanja Alpske konvencije, ki ga sestavljajo okoljski ministri vseh pogodbenic, soglasno sklenil tudi, da se **preverja izvajanje Deklaracije**.

In prav preverjanje aktivnosti, dobrih praks in sprejetih ukrepov pogodbenic v okviru Deklaracije "Prebivalstvo in kultura" predstavlja iz pravnega vidika specifično značilnost in posebnost Deklaracije "Prebivalstvo in kultura", zaradi česar se Alpska konvencija še dodatno razlikuje od ostalih mednarodnih pogodb, ki se med drugim ukvarjajo tudi z varovanjem naravne in kulturne dediščine (Konvencije in Izjave UNESCO, Konvencije in Izjave Sveta Evrope itd).

SKUPNE AKTIVNOSTI POGODBENIC ZA PROMOCIJO IZVAJANJA DPK

Kot je mogoče sklepati iz prejšnjih odstavkov, se eden od najpomembnejših korakov pri sprejetju sklepa o potrditvi DPK na IX. Alpski konferenci nanaša prav na prizadevanja pogodbenic, da iščejo in podpirajo koristne pobude, da bi sklop akterjev, ki ga sestavljajo občine, regije, nevladna združenja in splošneje lokalno prebivalstvo, lahko aktivno sodeloval pri izvajanju tega novega inštrumenta Alpske konvencije.

Ob izvrševanju tega načela je Stalni odbor na svoji 35. seji¹ (2.-4. maja 2007, Lanslebourg, F) sprejel predlog Italije, ob podpori Avstrije, da se podpira transnacionalno in čezmejno sodelovanje

¹36. seja Stalnega odbora je dokončno sklenila podpreti izvedbo te strategije za promocijo DPK, in sicer z naslednjim sklepom:
Stalni odbor

1. se seznanil s poročilom Italije in Avstrije in se zahvali za njihov trud

med pogodbenicami, Stalnim sekretariatom, opazovalci, predsedstvom Alpske konvencije, lokalnimi ustanovami ter drugimi združenji za promocijo izvajanja DPK v različnih delih alpskega loka, in sicer prek organiziranja vrste aktivnosti (konference, tematske delavnice, publikacije v alpskih jezikih itd.), ki bodo lokalne skupnosti spodbudile k zanimanju za ta inštrument.

Omenjeno sodelovanje je imelo še predvsem namen, da prispeva k doseganju specifičnih ciljev, kot so:

- zanimanje lokalnih upraviteljev, stakeholderjev in splošneje lokalnega prebivalstva za vsebine deklaracije;
- pozitiven input za lokalne ustanove, da se bodo pri pripravi svojih razvojnih programov/strategij zgledevale pri vsebinah Konvencije,
- izmenjava informacij in izkušenj med lokalnimi upravitelji in strokovnjaki ter združenji, ki delujejo na tem prostoru, predvsem na ključnih področjih Deklaracije²;
- oblikovanje in/ali krepitev transnacionalnega in čezmejnega sodelovanja v alpskem loku med organizacijami lokalnih in regionalnih ustanov, združenj, tudi nevladnih, alpskega loka pri razvijanju programov in projektov, ki izhajajo iz vsebin Deklaracije;
- poživitev sodelovanja med osrednjimi vladami (n.pr. ministrstvi) in regijami ter lokalnimi ustanovami pri razvijanju dejavnosti, usmerjenih v izvajanje ciljev Alpske konvencije in Deklaracije "Prebivalstvo in kultura".
- ustanovitev dodatnega direktnega omizja za soočanje med predstavniki pogodbenic o konkretnih problematikah, ki se tičejo ozemlja z vidika alpskega prebivalstva;

Zaželeni rezultati izvajanja teh aktivnosti so tesno povezani z doseganjem navedenih ciljev in naj bi jih kratkoročno in srednjeročno ocenjevali za:

- večanje poznavanja in osveščenosti med predstavniki centralnih uprav, stakeholderji in krajevnim prebivalstvom na splošno o ciljih Alpske konvencije in Deklaracije "Prebivalstvo in kultura";
- večje poznavanje in osveščenost med predstavniki centralnih uprav o dinamikah, ki potekajo na teritoriju in o pričakovanih prebivalstva glede tematik, zajetih v DPK;
- večje poznavanje in zavedanje lokalnih upraviteljev in stakeholderjev, širše gledano pa tudi lokalnega prebivalstva, glede ciljev Alpske konvencije ter Deklaracije "Prebivalstvo in kultura";
- izmenjave informacij in izkušenj ter širitev dobrih praks med upravitelji in strokovnjaki lokalnih ustanov in združenj, delujočih v alpskem prostoru;
- priprava in širitev končne publikacije, ki bo lahko še dolgo dajala odgovore na to obravnavano temo;
- oblikovanje in objava dokumentacijske baze kot prispevka pogodbenic v luči preverjanja izvajanja deklaracije do leta 2010;
- krepitev izmenjave informacij in izkušenj ter širitev dobrih praks med upravitelji in strokovnjaki lokalnih ustanov ter združenji, ki delujejo v alpskem prostoru;
- začetek novih projektov in programov za transnacionalno in čezmejno sodelovanje med organizacijami lokalnih in regionalnih ustanov ter združenji, tudi nevladnimi, ki obstajajo v alpskem loku in prispevajo k izvajanju deklaracije.

---

2. vabi pogodbenice in opazovalce, da aktivno sodelujejo pri skupnih pobudah za izvajanje Deklaracije «Prebivalstvo in kultura», tudi z ustreznim vključevanjem drugih organizacij, ki delujejo na tem področju

² Zavest o pripadnosti skupnosti in sodelovanje; Kulturna raznolikost; Življenski prostor, kakovost življenja in enake možnosti; Gospodarski prostor; Vloga mest in podeželja

Do danes so bile pod okriljem Alpske konvencije in ob podpori lokalnih združenj organizirane in izpeljane tri glavne pobude za promocijo izvajanja DPK (v Beljaku³ (A), v Dobrovem⁴ (SL) in v Ostani⁵ (I,CN)).

Za boljše osveščanje o posebnostih, ki označujejo področje “Prebivalstva in kulture”, se smatra, da bi bilo koristno podati sintetičen prikaz glavnih rezultatov:

- dejavnosti (analiz, študij in primerjav), ki so jih v okviru DS Prebivalstvo in kultura v obdobju 2001-2006 izvajali pogodbenice, opazovalci in strokovnjaki,
- pobud, ki so jih skupno udeležale pogodbenice v okviru omenjene strategije za promocijo DPK.

Prikaz skupnih dejavnosti pogodbenic – posebno glede **izjemnosti območja in prioritet za glavne tematike** s prispevki strokovnjakov in navzočih poslušalcev – je na voljo v Dodatku, ki je priložen standardizirani strukturi.

---

³ Prvo srečanje v Beljaku, 3. in 4. marca 2008 je s sodelovanjem Avstrije, Italije in Stalnega sekretariata predstavljalo priložnost za predstavitev ciljev in vsebin DPK širši mednarodni publiki na plenarnih zasedanjih, kjer so opravili tematska poglobljanja v petih vzporednih delavnicah (toliko je namreč sekcij, na katere se deli DPK). Ob zaključku delavnic je bil udeležencem razdeljen vprašalnik kot dopolnilo za oceno rezultatov pobude in za usmerjanje organizatorjev bodočih podobnih pobud.

⁴ Seminar, ki je potekal v Dobrovem 28. in 29. maja 2008 s sodelovanjem Slovenije, Italije, francoskega predsedovanja in Stalnega sekretariata, se je v skladu s temami in argumenti, ki jih je Slovenija izbrala za obdobje svojega predsedovanja EU, nanašal na poglobljanje **kulture gradnje v Alpah v luči klimatskih sprememb**, v skladu s predlogi DPK-ja pod točko 3.1. (glej opombe pod točko 2).
Ob tej priložnosti so iskali možne sinergije med DPK-jem in Deklaracijo Alpske konference o klimatskih spremembah.

⁵ Srečanje v Ostani 26. in 27. junija 2008 s sodelovanjem Italije, Stalnega sekretariata in francoskega predsedovanja je bilo, zaradi posebne politike gostiteljeve občine, ki želi ponovno oživiti svoje gorsko območje v osrčju okcitanske doline v bližini italijansko-francoske meje, idealna priložnost za poglobitev tistega dela DPK-ja, ki se nanaša na “**Kulturno raznolikost**” (vključno s podtemami. Glej opombe pod točko 2).

II. POGLAVJE

VPRAŠALNIK

Kako boste izpolnjevali vprašalnik

Vprašanja, na katera je treba odgovoriti, so označena s sivo barvo.

Če se pri izpolnjevanju vprašalnika vendarle pojavijo težave pri določenih vprašanjih, poskusite na ta vprašanja odgovoriti, kolikor je mogoče. Na tovrstne težave lahko opozorite v rubriki „Morebitne opombe“.

Odgovori na vprašanja morajo nuditi čim popolnejšo sliko o stanju na področju izvajanja Deklaracije »Prebivalstvo in kultura« (P+K), zato bodo v številnih primerih, predvsem ko gre za pritrdilne odgovore, zaželeni in koristni popolnejši odgovori, ki naj podrobno opišejo sprejete ukrepe in pobude, vključno z morebitnimi regionalnimi ali občinskimi posebnostmi.

Izrazoslovje, uporabljeno v vprašalniku, se praviloma ujema z izrazoslovjem Deklaracije P+K. Vprašanja v vprašalniku ne spreminjajo obveznosti pogodbenic, ki izhajajo iz Alpske konvencije in njenih protokolov.

Informacije, ki jih je pogodbenica, ki mora izpolniti vprašalnik, označila za zaupne, se tako tudi obravnavajo.

Vprašanja se vsakokrat nanašajo na pogodbenico, ki izpolnjuje vprašalnik, in njeno ozemlje oz. na del alpskega območja, ki leži na njenem ozemlju. Območje Alp pomeni območje uporabe Alpske konvencije v smislu 1. člena Alpske konvencije.

Pogodbenica, ki izpolnjuje vprašalnik, je v vprašalniku označena kot „država“. Zaradi poenostavitve so bile izpuščene posebne oznake Evropske skupnosti. Oznaka „država“ velja za namene tega vprašalnika tudi za Evropsko skupnost.

Podatki o izvoru in izdelavi poročila

Ime pogodbenice	Slovenija
-----------------	-----------

Navedite nacionalno kontaktno točko	
Ime nacionalne kontaktne točke	Mag. Tanja Bogataj
Ime in naziv odgovorne osebe	Dr. Roko Žarnić, minister
Poštni naslov	Dunajska 48, 1000 Ljubljana, Slovenija
Telefon	++386 1 478 7012
Faks	++386 1 478 7010
E-naslov	tanja.bogataj@gov.si

Podpis osebe, odgovorne za vlogo poročila	
Datum vloge poročila	24.09.2010

Navedite sodelujoče organe (npr. NVO, teritorialne skupnosti, znanstvenoraziskovalne ustanove).
Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za gospodarstvo Ministrstvo za kulturo Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Ministrstvo za šolstvo in šport Služba Vlade Republike Slovenije za regionalni razvoj in lokalno samoupravo Triglavski narodni park Javni zavod Park Škocjanske jame

1. del: Splošni del

1. Na kratko povzemite, kaj je bilo doslej storjenega in kaj se načrtuje v podporo uresničevanja ciljev Deklaracije P+K?

(Tukaj lahko navedete tudi druge splošne dejavnosti, povezane z Deklaracijo P+K, ki presegajo cilje deklaracije, ali dejavnosti in programe, ki spodbujajo cilje Deklaracije P+K zunaj meja vaše države.)

Slovenija je že od vsega začetka razprave o Alpski konvenciji poudarjala pomen priprave posebnega dokumenta za področje "Prebivalstvo in kultura", s katerim naj bi bila zagotovljena tudi vključitev tega pomembnega področja v Alpsko konvencijo. Za Slovenijo je izjemnega pomena, da sta v Alpsko konvencijo in njeno izvajanje vključena tudi prebivalstvo in področje kulture.

Deklaracijo vidimo tudi kot možen družbenopolitični instrument za razvoj gorskih območij znotraj države in čezmejno, ter na ravni Alpske konvencije. Gre za omogočanje razvoja na eni in za cilj ohranitve in varovanja naravnih in kulturnih vrednot na drugi strani.

Ministrstvo za kulturo je pri razpisih za spomeniškovarstvene projekte z dodatnimi točkami ocenjevalo vloge za katere veljajo priporočila Deklaracije Prebivalstvo in kultura;

V Državnem zboru je bil leta 2010 sprejet Zakon o Triglavsekm narodnem parku, ki ima v več primerih izhodišča, ki izvirajo iz Deklaracije Prebivalstvo in kultura.

Vsa leta poteka popotresna obnova Zgornjega Posočja, ki delno zajema tudi nekatere občine Gorenjske, kjer so profani in sakralni spomeniki deležni 100 odstotnega deleža nepovratnih sredstev. Za objekte, ki nimajo statusa spomenika ali kulturne dediščine in se nahajajo znotraj območja TNP, je bil uveljavljen poseben, ugodnejši aranžma.

Na nivoju občin so bili v Sloveniji v zadnjih letih izvedeni številni programi in projekti, še posebej je potrebno omeniti program CRPOV (Celovit razvoj podeželja in obnova vasi).

Slovenija je tako kot sta Avstrija in Italija ob pomoči in sodelovanju Stalnega sekretariata organizirala poseben seminar za krepitev izvajanja Deklaracije "Prebivalstvo in kultura" v Dobrovem, maja 2008. Zaključki seminarja so bili predstavljeni Stalnemu odboru Alpske konference.

Morebitne dodatne opombe:

Dopolnitvena vprašanja

Težave pri izvajanju Deklaracije P+K

1. Ali so obstajale oz. obstajajo težave pri uresničevanju obveznosti, ki izhajajo iz Deklaracije P+K?			
Da	X	Ne	
Če obstajajo/so obstajale, jih navedite.			
Prav gotovo je eden izmed največjih problemov pri izvajanju manjkajoča kadrovska opremljenost.			
Vsak protokol in tudi deklaracija zaživijo predvsem, če ponudijo konkretne fiskalne olajšave oziroma uvajajo ustrezne subvencije, šele nato je možno apelirati na osveščenost in spoštovanje vrednot.			

Težave pri izpolnjevanju vprašalnika

2. Ali ste pri izpolnjevanju vprašalnika naleteli na težave?			
Da	X	Ne	
Če ste, jih navedite. Ali imate predloge za izboljšanje?			
Slovenija predlaga poenostavitev vprašalnika, pri čemer naj ta poenostavitev vsebuje skrajšanje vprašalnika in v določenih primerih konkretizacijo vprašanj.			
Izvajanje ukrepov navedenih v odgovorih na vprašalnik ni omejeno le na veljavnostno območje Alpske konvencije, temveč vključuje območje celotne države.			
Pogosto odgovori z "da" ali "ne" niso možni zaradi zelo specifičnih vprašanj.			

2. del: Posebni del o ciljih Deklaracije “Prebivalstvu in kultura” (Deklaracija IX. Alpske konference z dne 9. 11. 2006)

I. Zavest o pripadnosti skupnosti in sodelovanje

Zavest o pripadnosti skupnosti in identiteta

1. Ali krepite skupno odgovornost alpskega in nealpskega prebivalstva ter vseh ravni političnega odločanja za ohranjanje kulturnih posebnosti alpskega življenjskega prostora, zlasti glede utrjevanja zavesti o pripadnosti skupnosti in identitete domačega prebivalstva?		
Da	☒	Ne
Navedite nekaj zglednih primerov.		
Dan Alpske konvencije (8. avgust 2010) - predstavitev Alpske konvencije, lokalnih pobud s področja trajnostnega razvoja, vključevanje raznih deležnikov itd.		
Drugi primeri so:		
Festival cvetja v Bohinju, Aktivnosti občine Idrija za pripravo programa v sklopu prevzema naslova “Alpsko mesto leta 2011”, Kravji bal, Kmečki praznik Posočje, Državno prvenstvo striženja ovac v Trenti, Semen sv. Ane v Trenti, Praznik ‘frike’ v Tolminu, Jamski praznik “Belajtna”, Ročna košnja v visokogorskih vaseh (lokalna in regionalna tekmovanja), Slovenski planinski muzej v Mojstrani.		
Morebitne dodatne opombe:		
V raznih programih regionalne politike so opredeljena težišča, kjer gre za ohranitev posebnosti določenih prostorov, med njimi tudi alpskega.		
Aktivnosti v smislu ohranjanja tradicije – primer občine Brda (Praznik češenj, Dan odprtih kleti), ohranjanja starih tradicij (pridelava sira Tolminc).		
Na žalost je zanemarjena tradicionalna kulinarika, saj je v Posočju težko najti ‘stare’ jedi, sploh pa jih nihče ne uveljavlja. Dovolj bi bilo pogledati v sosednjo Karnijo (Italija). Ena od značilnosti, ki jo velja podpirati in uveljavljati je tisočletna tradicija “transhumance” in vsega, kar je z njo povezano.		

2. Označite, ali so na naslednjih področjih bili sprejeti ukrepi, s katerimi se je omenjena skupna odgovornost še posebno okrepila.	Da	Ne
Podpora organizacijam, ki posredujejo tovrstne vrednote	☒	
Spodbujanje in nadaljnji razvoj partnerstev med krajevnimi in regionalnimi teritorialnimi skupnostmi na območju Alp	☒	
Dejavnosti, ki prebivalstvu omogočajo dostop do zgodovinskega, gospodarskega in okoljskega znanja o alpskem življenjskem prostoru	☒	
Programi obveščanja in izobraževanja o Alpski konvenciji in njenih protokolih	☒	
Skupni projekti	☒	
Drugo	☒	

Če ste označili „Drugo“, navedite ustrezne ukrepe.
Navedite nekaj zglednih primerov.
Programi javnih zavodov (Triglavskega narodnega parka, regionalnih muzejev na območju alpskega prostora), kjer so predstavljene značilnosti alpskega življenja. Skupni program za prepoznavnost Alpske konvencije v Triglavskem narodnem parku – razstava za širšo javnost o Alpski konvenciji, promocijski avtobus Triglavskega narodnega parka in Alpske konvencije za spodbujanje umiritve prometa, Mednarodni festival alpskega cvetja, Trajnostni razvoj “Promet in turizem”, ki je vključeval pogovor ministra za okolje in prostor z župani slovenskih alpskih občin. Izobraževalni programi Triglavskega narodnega parka za mlade (Belarjevi naravoslovni dnevi, program Etnologija planinskega pašništva – prikaz izdelovanja orodja iz lesa, prikaz izdelovanja masla, program Mladi nadzornik, spremljajoči programi ob tržnici (stare igre, običaji).

Sodelovanje znotraj in zunaj območja Alp

3. Ali spodbujate jezikovno razumevanje, dialog, sodelovanje in izmenjavo znanja v alpskem prostoru ter med alpskim in nealpskim prebivalstvom v smislu instrumenta krepitev medsebojnega razumevanja in spoštovanja?			
Da	☒	Ne	☐
Navedite nekaj zglednih primerov.			
Stiki med alpskim in nealpskim prebivalstvom so številni, med drugim redna organizacija mednarodnega festivala gorniškega filma v Domžalah oz. Ljubljani. Organizacija raznih posvetov in informacijskih prireditev npr. krepitev zavesti o trajnostni mobilnosti – vlak in avtobus z logotipom Alpske konvencije. Partnerstvo treh parkov Rezija (Italija), Triglavski narodni park (Slovenija), Nockberge (Avstrija). Slovenija je podprla tudi izvedbo zasedanja Mladinskega parlamenta o Alpski konvenciji, ki je bilo marca 2008 v Mariboru v organizaciji II. gimnazije Maribor. Sodelovanje med Narodnim parkom Berchtesgaden (Nationalpark Berchtesgaden, Nemčija) s Parkom Škocjanske jame; izmenjava delovnih izkušenj in prenos dobrih praks. Zavarovana območja iz Slovenije, ki so znotraj veljavnostnega območja Alpske konvencije, aktivno sodelujejo pri delu Mreže zavarovanih območij v Alpah (ALPARC).			
Morebitne opombe:			
Premalo se krepi jezikovno sporazumevanje, še posebej je potrebno omeniti pomanjkanje ohranjanja narečij v alpskem prostoru.			

4. Ali krepite trajnostni regionalni razvoj s sodelovanjem in izmenjavo izkušenj med različnimi kulturnimi skupnostmi na območju Alp in z drugimi gorskimi območji sveta?			
Da	☒	Ne	☐
Navedite nekaj zglednih primerov.			
Park Škocjanske jame že več let aktivno sodeluje z narodnim parkom Berchtesgaden (Nemčija) pri izmenjavi izkušenj in prenosom znanj, predvsem s področja velikih zveri, hidrologije in			

obnove starih poti po jami, ki so grajene podobno kot poti po Alpah.

Park Škocjanske jame je sodeloval v projektu ALPENCOM kot projektni partner v okviru projekta Interreg IIB Alpski prostor. Rezultat projekta je bila krepitev sodelovanja med parki v alpskem prostoru, izmenjava izkušenj, izdelava komunikacijskih orodij za obiskovalce zavarovanih območij ter povečevanje prepoznavnosti alpskega prostora.

Znotraj Slovenije obstajajo sodelovanje tako z zavarovanimi območji, kjer gre predvsem za izmenjavo izkušenj in prenos primerov dobrih praks. Prav tako že vrsto let obstaja čezmejno sodelovanje na ravni zavarovanih območij – primer je sodelovanje med Logarsko dolino in zavarovanimi območji na avstrijskem Koroškem (občina Železna Kapla) in sodelovanje med Triglavskim narodnim parkom, Narodnim parkom Nockberge in Narodnim parkom “Prealpi Giulie”.

Sodelovanje pri aktivnostih Alpske konvencije v sklopu mednarodnih gorskih partnerstev, v času slovenskega predsedovanja Alpski konvenciji predvsem povezovanje Alpe – Dinaridi, Omrežje zavarovanih območij v Karpatih - sodelovanje zavarovanih območij (Triglavski narodni park).

Morebitne opombe:

5. Označite, ali so na področjih, naštetih v nadaljevanju, v zgoraj navedenem smislu bili sprejeti ukrepi, s katerimi se je še posebno krepilo medsebojno razumevanje in spoštovanje (vprašanje št. 3) kot tudi regionalni razvoj (vprašanje št. 4).	Da	Ne
Vzpostavljanje oz. utrjevanje in nadaljnji razvoj mrež čezmejnega in medobmočnega sodelovanja	X	
Dejavnosti za spodbujanje kulturne izmenjave ter izmenjava informacij in izkušenj o specifičnih temah	X	
Organiziranje prireditev, razstav, objavljanja publikacij, filmske produkcije in raziskovalnega dela	X	
Oblikovanje in širjenje večjezičnih publikacij v alpskih jezikih	X	
Projekti v okviru mednarodnih gorskih partnerstev	X	
Programi čezmejne izmenjave na znotrajalpski, čezalpski in mednarodni ravni	X	
Drugo		
Če ste označili „Drugo“, navedite ustrezne ukrepe.		
Navedite nekaj zglednih primerov.		
Na podlagi Uredbe EU (št. 1082/2006) o Evropskih združenjih za teritorialno sodelovanje (Slovenija jo je že sprejela), potekajo aktivnosti za preoblikovanje Delovne skupnosti Alpe-Jadran - Panonija v evroregijo s sedežem v Sloveniji, s katero bi okrepili teritorialno sodelovanje in omogočili Sloveniji uveljavitev vodilne razvojne vloge, ki jo ima kot naravno geografsko središče območja Alpe-Jadran-Panonska nižina. Operativni program čezmejnega sodelovanja Slovenija-Avstrija 2007-2013 in Operativni program čezmejnega sodelovanja Italija - Slovenija 2007-2013.		

Podpora Slovenije za Slovence v zamejstvu – Italija in Avstrija – Slovenija aktivno podpira delovanje slovenskih kulturnih, športnih, družbenih in gospodarskih organizacij v zamejstvu, (tako v Furlaniji-Julijski-Krajini kot na avstrijskem Koroškem).

Slovenija meni, da so te aktivnosti namenjene promociji in identiteti prostora, pri čemer naj ne prihaja do posploševanja širšega prostora.

Aktivnosti promocije in ozaveščanja o Alpski konvenciji v času slovenskega predsedovanja Alpski konvenciji:

- podpora pri izdaji obširne monografije »Alpe kot jih vidijo ptice«
- razstava »Alpe kot jih vidijo ptice« v Ljubljani po prevzemu predsedovanja Alpski konvenciji, (april 2009)
- razstava o Alpski konvenciji v okviru slovenskega predsedovanja
- razstava o Triglavskem narodnem parku in Alpski konvenciji – pripravljena v okviru posebnega programa Triglavskega narodnega parka za čas predsedovanja Alpski konvenciji
- zloženska o Alpski konvenciji

V času predsedovanja (2009-2011) je Slovenija izvedla številne aktivnosti s področja ozaveščanja javnosti. Ti dogodki so bili organizirani za različne ciljne skupine.

Občine iz Slovenije, ki so vključene v omrežje »Povezanost v Alpah« pripravljajo številne projekte in aktivnosti s tega področja.

Transparentnost in udeležba

6. Ali priznavate pomembno vlogo, ki jo ima civilna družba pri prizadevanjih za uveljavitev trajnostnega razvoja na alpskem območju, spodbujate največjo možno transparentnost v odnosih med državno upravo in prebivalstvom in ali spodbujate udeležbo prebivalcev v zadevah javnega interesa??			
Da	☒	Ne	☐
Navedite nekaj zglednih primerov.			
V skladu z Zakonom o prostorskem načrtovanju (2007) so državni in občinski organi dolžni omogočiti izražanje interesov ter udeležbo vseh zainteresiranih deležnikov v postopkih pripravljanja in sprejemanja prostorskih aktov. Pristojni organi so dolžni o zadevah prostorskega načrtovanja obveščati javnost ter vsakomur zagotoviti pravico vpogleda v prostorske akte, njihove strokovne podlage in druge s tem povezane dokumente.			
Primer je tudi proces sprejemanja zakona o Triglavskem narodnem parku z vključitvijo vseh deležnikov vseh zainteresiranih.			
Park Škocjanske jame: v okviru programa varstva in razvoja parka Škocjanske jame (trenutno je v veljavi za obdobje 2006 – 2010, v pripravi pa za obdobje 2011 – 2015) se vključuje vse deležnike v ožjem in širšem zavarovanem območju.			
Morebitne opombe:			

7. Označite, ali so na področjih, naštetih v nadaljevanju, bili sprejeti ukrepi za spodbujanje transparentnosti v odnosih med državno upravo in prebivalstvom ter ukrepi za spodbujanje udeležbe prebivalcev v zadevah javnega interesa.	Da	Ne
Spodbujanje izobraževanja in usposabljanja nosilcev odločitev na področju mediacije in udeležbe.	X	
Podpora postopkom na podlagi Lokalne agende 21		X
Drugo		
Če ste označili „Drugo“, navedite tudi ustrezne ukrepe.		
Navedite nekaj zglednih primerov.		
V okviru Evropskega socialnega sklada se delno financira projekt “Mreža za prostor”, katerega glavni namen je okrepiti vlogo neodvisnih organizacij, ki so sposobne povezati različne deležnike za skupne cilje. Fokusrano področje delovanja v tem primeru sta prostorski in urbani razvoj. Nevladne organizacije in lokalne pobude preko Mreže za prostor lahko argumentirano predstavljajo svoje predloge za lokalni razvoj na eni strani, in ustvarjajo primere dobre prakse sodelovanja na drugi strani. Zlasti javnemu sektorju je v pomoč okrepljen civilni dialog, ki na eni strani omogoča pripravo kakovostnejših in za širšo javnost sprejemljivejših politik, programov, ukrepov in načrtov.		

II. Kulturna raznolikost

Materialna in nematerialna kulturna dediščina

1. Ali se preučujejo, ohranjajo in razvijajo obstoječa materialna kulturna dediščina, nematerialna kulturna dediščina in ustno izročilo, kar velja zlasti za načine oblikovanja kulturne krajine ter arhitekturno in umetnostno-zgodovinsko dediščino, vključno s tradicionalnimi načini obdelave v kmetijstvu, gozdarstvu, obrti in industriji?		
Da	X	Ne
Navedite nekaj zglednih primerov.		
V postopku vpisa v Register (žive) nesnovne kulturne dediščine, ki je na Ministrstvu za kulturo, je več predlogov (skupaj 16), ki so značilnih za Alpe in so v skladu s Konvencijo o nesnovni dediščini.		
Na Ministrstvu za kulturo so letos ponovno stekle aktivnosti za oživitev predloga vpisa nekaterih pašnih planin Julijskih Alp na seznam svetovne kulturne dediščine pri UNESCO.		
Avgusta 2010 je bil v Mojstrani odprt Slovenski planinski muzej, ki poleg gorništvu predstavlja tudi življenje v gorah.		
V mlekarni Planika Kobarid je bila v sodelovanju s Tolminskima muzejema odprta muzejska zbirka, “Od planine do Planike” s predstvitvijo transhumanega pašništva in sirarstva v Zgornjem Posočju.		
Vse bolj pomemben dejavnik, ki priteguje obiskovalce v gorski svet Julijskih Alp je Fundacija Poti miru v Posočju, ki se s podobnimi fundacijami na avstrijskem Koroškem in Južnem		

<p>Tirolskem v Italiji povezuje v mednarodno mrežo "Poti miru".</p> <p>Triglavski narodni park pripravlja krajinsko tipologijo, redno spremlja in dokumentira stavbno dediščino.</p> <p>Park Škocjanske jame v okviru svoje redne dejavnosti skrbi za ohranjanje kulturne dediščine, tako da opravlja raziskovalne naloge s področja etnologije, pripravlja in izvaja (mednarodne) projekte, spodbuja tradicionalne dejavnosti, opravlja nadzor nas stanjem materialne dediščine v parku ipd.</p>
Morebitne opombe:

2. Ali podpirate sodobno kulturo ter negovanje in nadaljnji razvoj krajevnih in regionalnih šeg in navad pri izraznih in upodobitvenih oblikah (šege, književnost, glasba, ples, gledališče, oblike komuniciranja itn.)?			
Da	☒	Ne	☐
Navedite nekaj zglednih primerov.			
<p>Navajamo nekaj primerov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Festival narodnih noš v Kamniku, - tedenske tržnice Triglavske narodnega parka, - aktivnosti folklornih skupin in kulturnih društev z veljavnostnega območja, - številne prireditve za obeležitev posameznih aktivnosti, povezanih z alpsko kulturo in alpskim prebivalstvom: Kekčevi dnevi, Aljaževi dnevi, Ogljarski dnevi, Planšarska nedelja (Velika Planina) Kravji bal (Bohinj), Ovčji bal (Jezerško). 			
Morebitne opombe:			

3. Označite, ali so na področjih, naštetih v nadaljevanju, bili sprejeti ukrepi za preučevanje, ohranjanje in razvoj obstoječe materialne in nematerialne kulturne dediščine in ustnega izročila oz. ukrepi za spodbujanje sodobne kulture ter negovanja in nadaljnega razvoja krajevnih in regionalnih šeg in navad pri izraznih in upodobitvenih oblikah.	Da	Ne
Vzpostavitev in razvijanje lokalnih in regionalnih dokumentacijskih centrov materialne in nematerialne kulturne dediščine in njihovega povezovanja	☐	☒
Ohranjanje in vzdrževanje struktur in zgradb z zgodovinsko in arhitekturno vrednostjo	☒	☐
Ponudba poklicnega izobraževanja za posredovanje tradicionalnih načinov rokodelskih tehnologij na območju Alp	☒	☐
Podpiranje inovativnih oblik kulturnega delovanja in kulturnega izražanja	☒	☐
Programi in projekti na področju izobraževanja in izpopolnjevanja (tečajji, natečajji, eksperimentalne delavnice itd.) za posredovanje tradicionalnih znanj ter šeg in navad	☒	☐

Spodbujanje sodelovanja med javnimi ali zasebnimi muzeji, izobraževalnimi ustanovami in zasebnimi deležniki	X	
Drugo		X
Če ste označili „Drugo“, navedite ustrezne ukrepe.		
Navedite nekaj zglednih primerov.		
<p>V Mojstrani je na pobudo Planinskega društva Mojstrana in Planinske zveze Slovenije nastal prvi Slovenski planinski muzej (SPM), ki je bil uradno odprt 7. avgusta 2010. V muzeju je prikazana alpinistična zgodovina Slovencev, določen prostor pa je namenjen tudi predstavitvi naravnih in kulturnih posebnosti alpskega sveta v Sloveniji. V muzeju ima informacijsko točko tudi Triglavski narodni park.</p> <p>V okviru zaključenega projekta CRAFTS (INTERREG III B) so se na Goriškem trudili za vzpodbujanje razvoja tradicionalne lesarske in rezbarske obrti ter ustvarjanje pozitivnih sinergij v lokalnem okolju.</p>		

Jezikovna raznovrstnost

4. Ali se izboljšujejo okvirni pogoji, potrebni za negovanje in spodbujanje jezikovne raznovrstnosti na območju Alp, pri čemer je treba upoštevati zlasti tradicionalne jezikovne in kulturne skupnosti?			
Da	X	Ne	
Navedite nekaj zglednih primerov.			
Vse bolj se v posameznih okoljih uporablja domače narečje npr. v Bohinju, po zaključenih “kulturnih krogih”.			
Morebitne dodatne opombe:			
<p>Ohranjanja slovenskega jezika in kulture kot izjemne tradicije alpskega prostora izven meja današnje Slovenije je pomembno za ohranjanje identitete, jezikovne in kulturne pestrosti.</p> <p>Slovenija podpira slovenske avtohtone manjšine v Italiji in Avstriji. V zadnjih letih se je stanje na področju pravic slovenskih narodnih skupnosti v omenjenih državah deloma izboljšalo, odprti pa so še nekateri problemi (npr. dvojezična topografija, uporaba slovenskega jezika v javnosti in na uradih, dvojezično otroško varstvo in šolstvo itd.).</p>			

5. Ali priznavate pomen in vrednost toponomastične dediščine alpskega prostora (še posebno krajevna in ledinska imena) tudi z ozirom na njen kulturno-zgodovinski pomen ter ali se je povečala njena vrednost?			
Da	X	Ne	
Navedite nekaj zglednih primerov.			
V lokalnih zbornikih in časopisu kot tudi strokovnih publikacijah raznih inštitutov pri SAZU (Slovenski akademiji znanosti in umetnosti) in objavljanju raziskovalnih topografskih nalog in slovarjev narečnih govorov iz območja Alp in predalpskega hribovja v matični domovini in v			

zamejstvu (Tersko narečje, slovnica rezjanskega narečja, Bovški govor...).
Morebitne dodatne opombe:
Slovenija podpira projekte za ohranjanje starih ledinskih imen tudi v sosednjih državah (Avstrija in Italija).

6. Označite, ali so na področjih, naštetih v nadaljevanju, bili sprejeti ukrepi, s katerimi so bili izboljšani potrebni okvirni pogoji za negovanje in spodbujanje jezikovne raznovrstnosti na območju Alp (vprašanje 4) oz. se je priznal pomen in vrednost toponomastične dediščine ter povečala njena vrednost (vprašanje 5).	Da	Ne
Načrtno spodbujanje učenja alpskih jezikov, zlasti regionalnih jezikov pri pouku, vključno z narečji		X
Izobraževanje in izpopolnjevanje učiteljev		
Zagotavljanje potrebnega učnega gradiva		
Spodbujanje jezikovne raznovrstnosti in večjezičnosti ter jezikovnega vključevanja priseljencev		
Oblikovanje partnerstev med šolami z različnih jezikovnih območij	X	
Kulturne prireditve v lokalnih jezikih, zlasti glasbene, literarne in/ali gledališke, jezikovni tečaji, tiskani in elektronski mediji	X	
Projekti razvijanja in pridobivanja krajevnega znanja s preučevanjem in uporabo toponomastike		
Postavitev informacijskih tabel z imeni najpomembnejših krajev določenega območja v občinah in vaseh		
Drugo	X	
Če ste označili „Drugo“, navedite ustrezne ukrepe.		
Navedite nekaj zglednih primerov.		
V Sloveniji nimamo alpskih jezikov, pač pa mnoga narečja, ki sodijo v večje narečne skupine kot so: koroško, gorenjsko, rovtarsko in delno primorsko, na južnih pobočjih Pohorja pa tudi štajersko. Poudariti velja prisotnost slovenskih narečji v Rožu, Podjuni in Zilji na avstrijskem Koroškem in narečja v Kanalski dolini, Reziji, Terski in Nadiški Benečiji v italijanski pokrajini Julijska krajina in Furlanija.		

Ustvarjalno umetniško delovanje

7. Ali podpirate umetniško ustvarjanje v vseh izraznih oblikah ter umetniških prikazih vsebin, ki se navezujejo na alpski svet?			
Da	X	Ne	
Navedite nekaj zglednih primerov.			
Likovna razstava v Slovenskem planinskem muzeju (september 2010). Poključski, Trentarski, Drežniški, Mostarski in drugi likovni tabori s priložnostnimi razstavami.			

Morebitne opombe:
Park Škocjankse jame podpira in sodeluje pri aktivnostih Turističnega društva Škocjan, ki organizira tradicionalni Škocjanski festival (gledališke igre) ter občasne dogodke, kot npr. literarni dnevi, razstave, glasbeni dnevi,....

8. Označite, ali so na področjih, naštetih v nadaljevanju, bili sprejeti ukrepi, s katerimi se je podprlo umetniško ustvarjanje in umetniške prikaze vsebin, ki se navezujejo na alpski svet.	Da	Ne
Organizacija umetniških razstav in prireditev	X	
Razpis natečajev za oblikovanje znakov kakovosti, logotipov, izdelavo celostne podobe (corporate design) občinske uprave in podjetij na območju Alp		X
Izvedba tečajev in delavnic umetniškega ustvarjanja na teme, povezane z Alpami	X	
Projekti in pobude za umetniško ustvarjanje, pri čemer se uporabljajo lokalne surovine z območja Alp	X	
Drugo	X	
Če ste označili „Drugo“, navedite ustrezne ukrepe.		
<ul style="list-style-type: none"> • razne oblike tega se uveljavljajo po posameznih občinah oziroma krajevnih skupnostih: Bohinj, Drežnica, Soča, Trenta, Baška grapa, Logarska dolina, Velika Planina, Pohorje • slikarske kolonije; Pokljuka, Bovec, Trenta, Most na Soči, ... 		
Navedite nekaj zglednih primerov.		
Fotografska razstava “Alpe kot jih vidijo ptice” (park Tivoli 2009 Ljubljana).		
V okviru Delovne skupnosti Alpe - Jadran in njenih delovnih skupin se izvaja kar nekaj projektov vezanih na umetnost in umetniško ustvarjanje, vendar so ti projekti vezani na širši teritorij, ne zgolj na teritorij Alpske konvencije.		
V Informacijskem središču Dom Trenta potekata mednarodni glasbeni forum Trenta za mlade glasbenike in umetniška kolonija TrentArs, katere namen je oblikovati zbirko umetniških del in tako združevati umetnost in varstvo narave. Na Pocarjevi domačiji in v info središču Triglavsko roža na Bledu so v program prireditev vključeni ustvarjalci (slikarji, fotografi, igralci, glasbeniki) z namenom spodbujanja lokalnih umetniških društev in posameznikov.		

III. Življenjski prostor, kakovost življenja in enake možnosti

Poselitvene strukture in pogoji

1. Ali ohranjate in posodabljate obstoječe poselitvene strukture v skladu z načelom trajnostnega razvoja in ob upoštevanju krajevnih posebnosti?			
Da	X	Ne	
Navedite nekaj zglednih primerov.			
Ohranjanje dediščinskih lastnosti naselij in vasi in izboljševanje infrastrukture nasploh:			
- prenova Bovca po potresu in drugih vasi. V sklopu popotresne obnove je bilo obnovljeno kar			

<p>nekaj gorskih naselji in nekatera tudi uspešno demografsko 'oživljena' (Čadrg, Tolminske Ravne, Zadlaz Čadrg, Knežke Ravne, Zabrd, Drežniške Ravne, Magozd, Krn, Lepena, Soča, Zavrzelno, Na Logu v Trenti, Nemški Rovt, Brod, Laze).</p> <p>- ob sodelovanju z območnima enotama Zavoda za varstvo kulturne dediščine se pripravljajo usmeritve pri obnovah, novogradnjah, svetovanje z investitorji, sodelovanje z občinami pri pripravi občinskih prostorskih aktih.</p> <p>- celovit razvoj podeželja in obnova vasi (CRPV) primer Dovje – Mojstrana.</p> <p>- odredba o razdeljevanju dela sredstev Javnega zavoda Park Škocjanske jame (sredstva za obnovo v treh naseljih znotraj parka).</p> <p>- Park Škocjanske jame (PŠJ) podpira k ohranjanju tradicionalne in obstoječe poselitvene strukture s pomočjo stokovnih nasvetov in posredovanja na pristojnih institucijah, kakor tudi finančno z vsakoletnim razdeljevanje dela sredstev PŠJ po Odredbi o razdeljevanju dela sredstev PŠJ. Domačini ta sredstva namenijo obnovi stavbne dediščine v vaseh v parku (Betanja, Matavun, Škocjan).</p>
Morebitne opombe

2. Označite, ali so na področjih, naštetih v nadaljevanju, bili sprejeti ukrepi, s katerimi se je prispevalo k ohranjanju in posodabljanju obstoječe poselitvene strukture v skladu z načelom trajnostnega razvoja in ob upoštevanju krajevnih posebnosti.	Da	Ne
Upoštevanje trajnostnih načel pri načrtovanju in izvajanju gradbenih ukrepov	X	
Programi izobraževanja in izpopolnjevanja o trajnostni gradnji na območju Alp za gradbene strokovnjake in uslužbence organov, pristojnih za izdajo dovoljenj		X
Prireditve in pobude, namenjene javnosti z namenom obveščanja in ozaveščanja o trajnostni gradnji in trajnostnem ravnanju z naravnimi viri	X	
Drugo		
Če ste označili „Drugo“, navedite ustrezne ukrepe.		
Navedite nekaj zglednih primerov.		
Organizacija seminarja na temo arhitekture in obnovljivih virov energije v Goriških Brdih, maj 2008.		
Park Škocjanske jame organizira predavanja za domačine glede pomena ohranjanja obstoječe tradicionalne gradnje in načinov obnove stavb.		

Storitve splošnega interesa in osnovne storitve

3. Ali ohranjate, zagotavljate in razvijate decentralizirane storitve splošnega interesa in decentralizirano osnovno oskrbo?		
Da	X	Ne
Navedite nekaj zglednih primerov.		
<p>Javna uprava na regionalni ravni za določene storitve zagotavlja dostop do storitev javne uprave na upravnih enotah (v Sloveniji je 58 upravnih enot; potni listi, osebne izkaznice, vozniška dovoljenja ...) in krajevnih uradih. Poleg tega občani urejajo upravne zadeve lokalnega pomena v občinskih središčih. Dostop e –uprave se zagotavlja na državnem in lokalnem nivoju.</p> <p>Primarno zdravstveno varstvo zagotavljajo na lokalni ravni, enako tudi predšolsko varstvo in osnovnošolsko izobraževanje. Srednješolsko izobraževanje zagotavlja država.</p>		
Morebitne opombe		
Slovenija nima vzpostavljene regionalne oblasti, uradi na regionalni ravni so izpostave državne uprave in službe na področju javne uprave, varstva kulturne dediščine, ohranjanja narave, upravljanja z vodami, ipd. Sicer pa se storitve splošnega pomena izvajajo v t.i. mrežah, ki zagotavljajo osnovne storitve od lokalne ravni navzgor.		

4. Označite, ali so na področjih, naštetih v nadaljevanju, bili sprejeti ukrepi, s katerimi se je prispevalo k ohranjanju, zagotavljanju in razvoju decentraliziranih storitev splošnega interesa in decentralizaciji osnovne oskrbe.	Da	Ne
Ukrepi za spodbujanje boljše prostorske porazdelitve storitev za zadovoljitev osnovnih potreb	X	
Ohranjanje lokalnih storitev na krajevni ravni z boljšo ponudbo večnamenskih ustanov	X	
Obnova oz. krepitev ponudb javnega prevoza	X	
Drugo		
Če ste označili „Drugo“, navedite tudi ustrezne ukrepe.		
Navedite nekaj zglednih primerov.		
<p>PŠJ sodeluje s Slovenskimi železnicami pri financiranju avtobusa, ki je vezan na prihode in odhode vlakov v Divači. Avtobusni prevozi (večkrat dnevno) na relaciji Divača – Matavun in Matavun – Divača so namenjeni tako domačinom kot tudi obiskovalcem parka.</p> <p>Kot enega od primerov dobre prakse bi veljalo izpostaviti projekt PUSEMOR, sofinanciran v okviru programa INTERREG III B Območje Alp (slovenski projektni partner BSC Kranj), katerega posebna pozornost je bila usmerjena v pridobitev primerjalnih analiz in oblikovanje optimalnih rešitev za zagotavljanje javnih storitev v alpskem prostoru ter izvedbo pilotnih projektov v sodelujočih občinah:</p> <p>(1) vzpostavitev javne e-točke v Lučinah pri Gorenji vasi – oprema in usposabljanje lokalnega prebivalstva,</p> <p>(2) postavitve računalniške sobe z internetnim dostopom ter usposabljanje lokalnega</p>		

prebivalstva v osnovni šoli v Podblici,

(3) vzpostavitev družabnega središča za domačine in različne interesne skupine v povezavi s turistično informacijsko točko in lokalnim muzejem v Davči,

(4) postavitev javnega otroškega igrišča na prostem v vasi Sorca,

(5) projekt v dolini Kokre za spodbuditev lokalnih kmetov, da ponudijo svoje obstoječe pridelke in storitve turistom in okrepijo svoje ekonomsko stanje, kar bi zmanjšalo potrebe po vožnji na delo in spodbudilo samozaposlovanje.

Na lokalni ravni obstaja še veliko podobnih primerov dobrih praks za zagotavljanje javnih storitev v bolj odmaknjenih in manj razvitih hribovskih območjih, za katere pa na nacionalni ravni ni skupnega seznama, zato jih je zelo težko navesti.

Šolsko in poklicno izobraževanje in usposabljanje ter izobraževanje odraslih

5. Ali ohranjate in razvijate sodoben sistem šolskega in poklicnega izobraževanja in usposabljanja ustreznih programov izobraževanja odraslih na lokalni in regionalni ravni z upoštevanjem alpskih vidikov na vseh področjih izobraževanja?

Da	X	Ne	
----	----------	----	--

Navedite nekaj zglednih primerov.

Morebitne opombe

Študijski programi za pridobitev izobrazbe in izpopolnjevanje so v pristojnosti univerz oz. samostojnih visokošolskih zavodov. Programe je potrebno akreditirati pri Nacionalni agenciji Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu (NAKVIS), sestavine študijskega programa se spreminjajo po enakem postopku kot se sprejemajo.

Park Škocjanske jame izvaja izobraževalne programe v okviru svoje redne dejavnosti ter tudi v okviru projektov. Leta 2004 je bila ustanovljena mreža šol parka, ki vključuje sedem šol na slovenski in italijanski strani. V okviru mreže šol parka poteka izobraževanje učencev in mentorice.

Drugi izobraževalni programi so namenjeni domačinom v širšem območju parka in pokrivajo številna področja – pomen ohranjanja in varovanja narave in kulturne dediščine, zavarovanja območja ipd. Za domačine pripravljamo tudi tečaj nemškega jezika, kuharske delavnice, ipd.

Številna izobraževanja za domačine, naravovarstvene nadzornike in širšo javnost so bila izvedena v okviru mednarodnih projektov – PHARE in INTERREG.

6. Označite, ali so na področjih, naštetih v nadaljevanju, bili sprejeti ukrepi, s katerimi se je prispevalo k ohranjanju in razvoju sodobnega sistema šolskega in poklicnega izobraževanja in usposabljanju ustreznih programov izobraževanja odraslih.

Da

Ne

Ustvarjanje zadostne ponudbe izobraževalnih ustanov, vključno z ustreznimi učnimi sredstvi in pripadajočo tehnologijo

Organiziranje izobraževalnih tečajev za odrasle		
Spodbujanje šolskih partnerstev		
Drugo		
Če ste označili „Drugo“, navedite ustrezne ukrepe.		
Navedite nekaj zglednih primerov.		

Ponudba prostočasnih dejavnosti

7. Ali ohranjate široko razvejano celoletno ponudbo kulturnih dejavnosti in ali glede na možnosti ohranjate ustrezno celoletno ponudbo prostočasnih dejavnosti za lokalno prebivalstvo?			
Da	X	Ne	
Navedite nekaj zglednih primerov.			
Občine zagotavljajo predvsem pogoje za izvajanje teh dejavnosti v večnamenskih prostorih v osnovnih šolah. Iz proračunov občin se na podlagi programov in razpisov te dejavnosti tudi financirajo oz. sofinancirajo.			
Morebitne opombe:			

8. Označite, ali so na področjih, naštetih v nadaljevanju, bili sprejeti ukrepi, s katerimi se je prispevalo k ohranjanju široko razvejane celoletne ponudbe kulturnih dejavnosti in glede na možnosti k ohranjanju ustrezne celoletne ponudbe prostočasnih dejavnosti za lokalno prebivalstvo.	Da	Ne
Zagotavljanje ustreznih oblik prostočasne ponudbe in ustanov, ki upoštevajo zlasti potrebe in povpraševanje prebivalstva kot tudi posebnosti posameznega območja	X	
Večja podpora lokalnim kulturnim in športnim društvom	X	
V primeru socialne in okoljevarstvene vzdržljivosti gradnja, vzdrževanje in obnavljanje objektov, namenjenih kulturnim in športnim dejavnostim	X	
Spodbujanje udejstvovanja mladih na športnem in kulturnem področju	X	
Drugo		
Če ste označili „Drugo“, navedite ustrezne ukrepe.		
Navedite nekaj zglednih primerov.		
Pospesena izgradnja osnovnih šol, ki imajo zgrajene tudi večje telovadnice, ponavadi opremljene s tribunami tako, da se uporabljajo tudi za kulturne prireditve in večje športne		

prireditve lokalnega in regionalnega značaja.

Izgradnja nordijskega centra Planica. V okviru izgradnje nordijskega centra je trenutno v postopku predlog posebnega „Zakona o Nordijskem centru Planica“, v katerem bo opredeljena izgradnja centra v skladu z vso domačo in mednarodno okoljevarstveno zakonodajo in vse dejavnosti v sklopu centra. Center bo poleg organizacije velikih mednarodnih športnih prireditev v alpskih in nordijskih disciplinah namenjen tudi športno rekreativni in prostočasni dejavnosti, tako na lokalni in kot tudi na nacionalni ravni.

Drugi primeri so:

- Mladinske igre Alpe Jadran
- Mladinske igre treh dežel (Italija, Avstrija, Slovenija)
- Srečanje mladih iz obmejnih dežel
- Tekmovanje Disfida Matematica - Matematični izziv za učence zaključnega razreda osnovnošolskega izobraževanja (Italija, Avstrija, Slovenija), ki ga je vodil ZRSS, OE Koper v sodelovanju z OŠ Vojke Šmuc Izola in OŠ Ivana Roba Šempeter pri Gorici
- Projekt SPIn (School practice innovation), ki vključuje učence petih gimnazij (Gimnazija Antonio Sema Piran, Gimnazija Koper, Gimnazija Gian Rinaldo Carli Koper, Licej France Prešeren Trst, Liceo Galileo Galilei Trst) in poteka v sodelovanju z ZRSS, OE Koper in Deželnim šolskim uradom iz Trsta

Srednjeevropska matematična olimpijada za dijake srednjih šol; uspehi slovenskih dijakov - http://www.dmfa.si/Mat_SS-A/UspehNaSMO.html

Sporočanje in obveščanje

9. Ali ohranjate in spodbujate uporabo različnih oblik sredstev javnega obveščanja kot instrument ohranjanja kulturnih posebnosti alpskega prostora?

Da	X	Ne	
----	----------	----	--

Navedite nekaj zglednih primerov.

Glasilo Triglavskega narodnega parka; Svet pod Triglavom brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva na območju parka. Rubriki “osebnosti” in “kultura” sta stalni rubriki v glasilu.

Glasilu EPICenter za celotno Zgornje Posočje in prav tako radio Alpski val, ki pokriva tudi Idrijsko-Cerkljansko področje, podobno velja tudi za Bohinj, Zgornjesdavske doline kjer lokalna inobčasna glasila prinašajo vsebine in zanimivosti iz življenja v Alpskem svetu. Na žalost pa je pomanjkanje teh vsebin in rednega poročanja iz hribovskega in gorskega sveta v osrednjih državnih tiskanih glasilih in drugih nacionalnih medijih.

Slovenija, zlasti v času predsedovanja Alpski konvenciji 2009 – 2011, namenja posebno pozornost približevanju načel Alpske konvencije in njenih protokolov širšim skupinam javnosti. Preko različnih tehnik, načinov in vsebin skušamo doseči čim širši krog prebivalcev Slovenije, glavni poudarek pa dajemo pomenu zagotavljanja takšnega razvoja alpskega območja, ki bo hkrati omogočal ohranjanje naravne in kulturne dediščine ter obstoj lokalnega prebivalstva in privlačno okolje za njegove obiskovalce. Uporaba oblik javnega obveščanja obsega širok spekter od lokanih do nacionalnih radijskih in televizijskih hiš, tiskanih medijev, do obveščevalskih kanalov primarno lokalnega pomena, kot so lokalna glasila, spletne strani, plakati in zgibanke, premične razstave, stalne muzejske zbirke...

Morebitne opombe:

10. Ali ste alpskim prebivalcem olajšali dostop do sodobnih komunikacijskih sredstev in tehnologij?			
Da	☒	Ne	☐
Navedite nekaj zglednih primerov.			
<p>V okviru projekta gradnje odprtih širokopasovnih omrežij imajo prednost področja kjer ni izražen komercialni interes operaterjev (tudi alpska in predalpska območja). Prvi razpis, kjer so koriščena tudi evropska sredstva, je tako občini Železniki omogočil izgradnjo 85 km novih kanalizacijskih jaškov z 869 novimi optičnimi priključki.</p> <p>Projekt e-točke omogoča brezžični dostop do interneta v bližini sofinancirane točke dostopa s strani ministrstva. Med njimi so tudi e-točke na alpskem in predalpskem območje (Jesenice, Bled, Bohinj itd.).</p>			
Morebitne opombe:			

11. Označite, ali so na področjih, naštetih v nadaljevanju, bili sprejeti ukrepi, s katerimi se je prispevalo k ohranjanju in spodbujanju uporabe različnih oblik sredstev javnega obveščanja kot instrumenta ohranjanja kulturnih posebnosti alpskega prostora (vprašanje št. 9) oz. k lažjemu dostopu alpskih prebivalcev do sodobnih komunikacijskih sredstev in tehnologij (vprašanje št. 10).	Da	Ne
Zagotavljanje prisotnosti sredstev javnega obveščanja tudi v oddaljenejših predelih Alp s strani javnih ponudnikov	☒	☐
Spodbujanje sporočanja in obveščanja v regionalnih jezikih	☒	☐
Ustvarjanje okvirnih pogojev za ponudbo tiskanih medijev v regionalnih jezikih	☒	☐
Spodbujanje poročanja o temah alpskega življenjskega prostora	☒	☐
Drugo	☐	☐
Če ste označili „Drugo“, navedite ustrezne ukrepe.		
Navedite nekaj zglednih primerov.		

Življenje skupnosti

12. Ali podpirate medsebojno razumevanje in dialog v skupnem življenju različnih skupnosti na območju Alp?			
Da	☒	Ne	☐

Navedite nekaj zglednih primerov.
Morebitne opombe:

13. Označite, ali so na področjih, naštetih v nadaljevanju, bili sprejeti ukrepi, s katerimi se je prispevalo k podpori medsebojnega razumevanja in dialoga v skupnem življenju različnih skupnosti na območju Alp.	Da	Ne
Ohranjanje in spodbujanje lokacij, namenjenih medsebojnemu spoznavanju	X	
Spodbujanje projektov sodelovanja in izmenjave	X	
Povečanje vrednosti prostovoljnega dela in sosedske pomoči	X	
Drugo		
Če ste označili „Drugo“, navedite ustrezne ukrepe.		
Navedite nekaj zglednih primerov.		

IV. Gospodarski prostor

Regionalni razvoj

1. Ali uresničujete posebno regionalno politiko, ki je usmerjena v uravnotežen, diverzificiran in samostojen regionalni razvoj prek trajnostne rabe obstoječih lokalnih potencialov in rabe novih socialnih in okolju prijaznih tehnologij?			
Da	X	Ne	
Navedite nekaj zglednih primerov.			
Morebitne opombe:			
V sklopu Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja so cilji usmerjeni k uravnoteženemu in trajnostnemu razvoju na različnih področjih. Te cilje dosegamo preko različnih finančno podprtih ukrepov, na primer preko financiranja Regionalno razvojnih programov ter konkretnih projektov na tem področju. Samo v letu 2008 je bil na ta račun zgrajenih čez 150 projektov s področja okoljske infrastrukture.			

2. Označite, ali so na področjih, naštetih v nadaljevanju, bili sprejeti ukrepi, s katerimi se je uresničevala posebna regionalna politika, ki je usmerjena v uravnotežen, diverzificiran in samostojen regionalni razvoj prek trajnostne rabe obstoječih lokalnih potencialov in rabe novih socialnih in okolju prijaznih	Da	Ne
--	----	----

tehnologij.		
Sprejemanje posebnih ukrepov za krepitev gospodarstva gorskih območij v vseh področnih politikah		X
Krepitev pobud za spodbujanje razvoja turističnih dejavnosti, ki je sprejemljiv s sociološkega, kulturnega in okoljskega vidika	X	
Spodbujanje regionalne politike, ki je usmerjena v posebne potrebe gorskih območij		X
Posebni programi gospodarskega razvoja za mlade	X	
Pospeševanje regionalnega razvojnega delovanja, ki si prizadeva okrepiti sodelovanje med kmetijstvom, gozdarstvom, obrtjo in turizmom ter drugimi deležniki v gospodarstvu	X	
Drugo	X	
Če ste označili „Drugo“, navedite ustrezne ukrepe.		
Geografski značaj Slovenijo opredeljuje kot pretežno hribovito državo. Zato je pomembno izpostaviti dejstvo, da se kljub pomanjkanju celovite regionalne politike za gorska območja, ukrepi za zagotavljanje trajnostnega in uravnoveženega razvoja gorskih regij v Sloveniji zagotavljajo in odražajo v okviru posameznih sektorskih politik, programov in načrtov. Le ti, sicer navidez nepovezano, stremijo k trajnostni rabi lokalnih potencialov, kar posledično vodi k skladnemu razvoju gorskih območij.		
Navedite nekaj zglednih primerov.		
Krepitev pobud za spodbujanje razvoja turističnih dejavnosti, ki je sprejemljiv s sociološkega, kulturnega in okoljskega vidika:		
- posebno področje znotraj razvojne politike; razvoj regij, ki spodbuja projekte s področja biotske raznovrstnosti (praviloma v povezavi s turizmom).		
Podpora gospodarskemu razvoju za mlade:		
- regijske štipendijske sheme, ki spodbujajo obstoj kadrov v regijah		
- regionalni razvojni projekti na podeželju (»Po poteh dediščine«)		

Verige dodane vrednosti

3. Ali krepite in razvijate verige ustvarjanja dodane vrednosti za spodbujanje lokalnih in regionalnih proizvodov in storitev?			
Da	X	Ne	X
Navedite nekaj zglednih primerov.			
Slogan “Gorenjska Gremo gor”, projekt LAS za razvoj “ - vzpostavljanje pogojev za predstavitev produktov podeželja.			
Vključevanje ekoloških kmetij v ponudbo Triglavskega narodnega parka (TNP), pri predstavitvah TNP na sejnih ipd, v publikacijah TNP.			

PŠJ oblikuje blagovno znamko parka, ki bo namenjena za deležnike v vplivnem območju, ki se ukvarjajo s tradicionalno obrtjo, eko kmetovanjem ipd. Blagovna znamka bo namenjena produktom.

Skupni blagovni znamki Babica Jerca in Dedek Jaka - Naravni izdelki iz škofjeloških hribov združujeta ponudbo naravnih pridelkov, visoko kakovostnih kulinaričnih izdelkov in izdelkov domače in umetnostne obrti škofjeloškega podeželja. Blagovni znamki sta dobili ime po babici Jerci in dedku Jaki, ki sta zaupala svoje recepte in znanja izdelave. Po preizkušenih receptih babic se pripravljajo razne vrste kruha iz krušne peči, piškotov in potic, domačih rezancev, dnevno sveža domača jajca, mlečni izdelki iz doma predelanega mleka, siri, skuta in skutni namazi, surovo maslo, kislina in sladka smetana. Raznolik je izbor alkoholnih pijač (žganja, likerjev, desertov in medic) ter suhega sadja, marmelad in kisa. Sadje in zelenjava sta pridelana izključno na vrtovih in v travniških sadovnjakih ekoloških kmetij. Čebelarji s svojimi čebelami poskrbijo za med različnih vrst, umetniške roke pa ga predelajo v dražgoške kruhke najrazličnejših oblik. Z zeliščnim čajem dobite delček neokrnjene narave. Iz njega se lahko pripravi topel ali hladen osvežilni napitek Izbran okras ali spominsko darilo so lahko lesene posode, skodele, krožniki različnih velikosti in šatulje, koši, leseni pladnji.. Pester je izbor nogavic, rokavic, gamaš, kap, copatov in 'Peškov'cev' - termoforjev iz češnjevih pešk, izdelanimi iz prave domače volne, punčke iz volne, zeliščni mošnjček, volnen kuža - embalaža za pijače, klekljane čipke Nosilec blagovne znamke je Razvojna agencija Sora, ki skrbi tudi za njen razvoj in promocijo.

Morebitne opombe

4. Označite, ali so na področjih, naštetih v nadaljevanju, bili sprejeti ukrepi, s katerimi se je prispevalo k krepitvi in razvoju verig ustvarjanja dodane vrednosti za spodbujanje lokalnih in regionalnih proizvodov in storitev.	Da	Ne
Oblikovanje in uveljavljanje regionalnih blagovnih znakov, standardov kakovosti in sistemov označevanja kakovosti izdelkov in storitev, ki so značilni za alpsko območje	X	
Podpora trženju lokalnih in regionalnih izdelkov	X	
Spodbujanje oblik nadaljnega izobraževanja na tem področju	X	
Drugo		
Če ste označili „Drugo“, navedite ustrezne ukrepe.		
Navedite nekaj zglednih primerov.		
Izobraževanje v okviru projekta “Izzivi podeželja, sofinanciranega v okviru programa Interreg IIIA SLO-IT 2000-2006 “, mreža točk za “Promocijo tipičnih pridelkov med Alpami in Jadranom” in razvoj blagovne znamke Grape.		

Zaposlovanje

5. Ali obstajajo okvirni pogoji za zadostno ponudbo delovnih mest in mešanih oblik dohodka, kjer je to potrebno?

Da	X	Ne	
Navedite nekaj zglednih primerov.			
Morebitne opombe			
<p>V zadnjem času so se močno razširile aktivnosti na področju dopolnilnih dejavnosti, predvsem v povezavi s kmetijstvom. V številnih predelih alpskega sveta so se razvile turistične kmetije in druge dejavnosti, npr. zaposlitev kmetov in kmetov v turističnih podjetjih kot npr. delo v smučarskih centrih itd.</p> <p>Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve v okviru ukrepov aktivne politike zaposlovanja omogoča različne oblike pomoči v več kot 36 različnih programih. Tako je na primer osebam, ki so prijavljene v evidenci brezposelnih oseb, omogočeno opravljanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij za pridobitev poklicnih standardov na različnih področjih od npr. gozdarstva do kmetijstva, turizma in podobnega. S tem se podpira razvoj specifičnih dejavnosti od čebelarstva, ekološkega kmetovanja, kmetijskih farmacevtov, gozdarjev, poljedelcev do živinoreje, zeljiščarjev, knjigovodij, upravljavcev bioloških in rastlinskih čistilnih naprav, pridelave lesene biomase, proizvodnje biodizla in bioplina in skrbnikov ekoremedicij.</p> <p>Že obstoječim delodajalcem pa so omogočene različne oblike subvencije za zaposlovanje brezposelnih oseb oziroma za vzpostavitev lastnega podjetja. Glede na status brezposelne osebe, obliko in dolžino zaposlitve subvencije segajo od nekaj sto evrov do največ 16.800 evrov.</p> <p>Ob tem se preko Zavoda RS za zaposlovanje omogoča objava mest in najem delovne sile za sezonska dela.</p>			

6. Označite, ali so na področjih, naštetih v nadaljevanju, bili sprejeti ukrepi, s katerimi so se ustvarjali okvirni pogoji za zadostno ponudbo delovnih mest in mešanih oblik dohodka, kjer je to potrebno.	Da	Ne
Spodbujanje trajnostnih javnih/zasebnih vlaganj z namenom ustvarjanja novih delovnih mest, zlasti za visoko kvalificirane delavce		X
Ustvarjanje okvirnih pogojev za pridobitev možnosti zaposlitve s primernim dohodkom	X	
Izboljšanje socialne varnosti, zlasti za sezonske delavce	X	
Drugo		X
Če ste označili „Drugo“, navedite ustrezne ukrepe.		
Navedite nekaj zglednih primerov.		
<p>S spremembo temeljne zakonodaje na področju zaposlovanja (Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti bo nadomeščen z Zakonom o urejanju trga dela, ki je že v postopku sprejemanja) bo omogočena večja fleksibilnost trga delovne sile. Uvedene bodo nove oblike zaposlovanja za krajši čas (predlog Zakona o malem delu), ki bodo omogočale hitro pridobitev delovne sile, zaposlenim pa višjo stopnjo socialne varnosti, saj bodo po zaključku sezonskega dela ali občasnih oblik dela, upravičeni do denarnega nadomestila med brezposelnostjo in ostalih socialnih zavarovanj. Predvidoma se bodo predlagani zakoni v celoti</p>		

začeli izvajati do konca naslednjega leta.

Sicer so v okviru aktivne politike zaposlovanja omogočene različne subvencije, ki pa so omejene glede na zakonska določila o državnih pomočeh in nekatera druga določila, ki se nanašajo na kmetijstvo.

V. Vloga mest in podeželja

Povezave med mesti in njihovimi okoliškimi regijami

1. Označite, ali so na področjih, naštetih v nadaljevanju, bili sprejeti ukrepi, s katerimi se je prispevalo k priznanju pomena mest v Alpah, še posebno njihove vloge, ki jo imajo kot središča socialnih, kulturnih in gospodarskih storitev v sožitju z njihovim okoljem	Da	Ne
Pobude, namenjene krepitvi ozaveščenosti prebivalcev mest in podeželja o skupni odgovornosti za kulturno in naravno dediščino prihodnjih generacij	X	
Sodelovanje med mesti ter med mesti in okoliškimi občinami v okviru izmenjave izkušenj in medobčinskih razvojnih projektov na nacionalni in transnacionalni ravni, katerih cilj je uresničevanje okoljskih in gospodarskih ciljev v sklopu Alpske konvencije	X	
Pobude za učenje in obveščanje z namenom preprečevanja in reševanja konfliktov pri rabi prostora		
Drugo	X	
Če ste označili „Drugo“, navedite ustrezne ukrepe.		
Navedite nekaj zglednih primerov.		
<p>Slovenska zakonodaja spodbuja sodelovanje med sosednjimi občinami v zadevah, ki so skupnega pomena, npr. urejanje prostora, zagotavljanje pitne vode, urejanje odvajanja komunalnih odpadkov. Prav tako občine za pripravo regionalnega razvojnega programa za statistično občino imenujejo Svet regije, ki je nosilec priprave in sprejema regionalnega programa razvoja. V Sloveniji je 210 občin, od katerih ima 11 status mestne občine.</p> <p>Med projekti, ki so bili izvedeni v času poročanja šteje prav gotovo tudi organizacija razstave “Alpe kot jih vidijo ptice”, ki je bila meseca aprila 2009 v Ljubljani. V času predsedovanja se je pripravila tudi posebna potujoča razstava o Alpski konvenciji, ki je bila medtem že v raznih krajih v Sloveniji.</p> <p>Omeniti je potrebno tudi še izobraževalna in informacijska dejavnost Triglavskega narodnega parka.</p> <p>Čiščenje planinskih poti ob koncu sezone, ki so jo uvedli pred štiridesetimi leti dijaki Tolminske gimnazije se je razširila na vse gore Slovenije in je postala vmes narodna tradicija, ki vzgojno vpliva na kulturno obnašanje v gorskem svetu s sprotim odstranjevanjem smeti tudi med letom.</p>		

Povezave med mesti znotraj in zunaj območja Alp

2. Ali vzpostavljate in krepite povezave alpskih mest z mesti in velemesti zunaj alpskega območja, da bi tako zagotovili stike in izmenjavo informacij med alpskim prebivalstvom ter zunajalpskimi gospodarskimi, znanstveno-raziskovalnimi in kulturnimi središči?			
Da	X	Ne	
Navedite nekaj zglednih primerov.			
Sodelovanje med mesti znotraj in zunaj območja Alp je dokaj intenzivno, med drugim prodaja kmečkih proizvodov iz alpskih vasi in dolin na tržnicah v večjih središčih npr. v Kranju, Škofji Loki, Mariboru itd.			
Morebitne opombe			

3. Označite, ali so na področjih, naštetih v nadaljevanju, bili sprejeti ukrepi, s katerimi se je prispevalo k vzpostavljanju krepitve povezave alpskih mest z mesti in velemesti zunaj območja Alp, da bi tako zagotovili stike in izmenjavo informacij med alpskim prebivalstvom ter zunajalpskimi gospodarskimi, znanstveno-raziskovalnimi in kulturnimi središči.	Da	Ne
Prostovoljno sklepanje dogovorov med alpskimi teritorialnimi skupnostmi in ustanovami zunaj območja Alp	X	
Programi za izmenjavo in obiske študentk in študentov ter dijakinj in dijakov v okviru partnerskega sodelovanja med alpskimi in zunajalpskimi mesti v zvezi s specifičnimi strokovnimi temami	X	
Vzpostavljanje partnerstev med alpskimi in zunajalpskimi mesti in občinami za izmenjavo informacij in predstavitev primerov dobrih praks	X	
Drugo		
Če ste označili „Drugo“, navedite ustrezne ukrepe.		
Navedite nekaj zglednih primerov.		
Slovenija je aktivno podprla izvedbo 3. zasedanja Mladinskega parlamenta k Alpski konvenciji, ki je bilo meseca marca 2008 v Mariboru. Organizacijo je podprla tudi mestna občina Maribor.		

Vloga podeželja

4. Označite, ali so na področjih, naštetih v nadaljevanju, bili sprejeti ukrepi, s katerimi se je prispevalo k priznavanju pomena alpskega podeželja kot raznovrstnega, heterogenega in samostojnega gospodarskega, naravnega in kulturnega prostora ter podpori integriranih strategij, ki so prilagojene svojim razvojnim možnostim.	Da	Ne
Zagotavljanje in podpora sodelovanju in izmenjavi izkušenj med podeželskimi	X	

območji		
Razvoj političnih strategij za izkoriščanje endogenih potencialov in sinergij ter kreativnega regionalnega okolja	X	
Zagotavljanje enakovrednega dostopa do infrastrukture, informacij in znanja z namenom krepitve podeželja v konkurenci pridobivanja najboljše lokacije	X	
Drugo		
Če ste označili „Drugo“, navedite ustrezne ukrepe.		
Navedite nekaj zglednih primerov.		
<p>Regionalni razvojni programi alpskih razvojnih regij za obdobje 2007-2013.</p> <p>Projekti iz programa razvoja podeželja za obdobje 2007-2013:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lokalne akcijske skupnosti (LAS), - program LEADER. <p>Program razvoja podeželja za obdobje 2007-2013, ki poleg ukrepov za krepitev konkurenčnosti kmetijstva vključuje tudi ukrepe za spodbujanje razvoja dopolnilnih dejavnosti, človeških virov ter opremljanje s širokopasovnih omrežij.</p>		

Priloga:

Pregled pomembnih pravnih predpisov (na nacionalni in morebiti regionalni/pokrajinski ravni, ne na občinski ravni)